

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobkyně: A. S., státní příslušnost Ukrajina
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 2. 9. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0411941/DO-2025, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil 2. 9. 2025 žalobkyni jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-0411941/DO-2025, **byl nezákonný.**
- II. Žalovanému **se přikazuje**, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 2. 9. 2025, evidované pod č. j. OAM - 0411941/DO-2025, nejpozději do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 88 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

I. Předmět věci

1. Žalobkyně krátce před vypuknutím války na Ukrajině získala dočasnou ochranu v České republice. Poté získala dočasnou ochranu v Polsku. Posléze se však opět přestěhovala zpět do České republiky. Zde se 2. 9. 2025 dostavila do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Praze, kde požádala o dočasnou ochranu. Žalovaný jí však formulář žádosti vrátil s tím, že její žádost je nepřijatelná.

II. Žaloba

2. Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany proti tomuto zásahu žalovaného. Předně s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasiliva* z 27. 2. 2025 argumentovala tím, že ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. (dále jen „*lex Ukrajina*“) odporuje právu EU. Žaloba je tedy i přes zákonnou výluku soudního přezkumu v tomto ustanovení soudem přezkoumatelná.
3. Žalovaný při vyznačení nepřijatelnosti žádosti postupoval podle § 5 odst. 1 písm. d) *lex Ukrajina*. Žalobkyně k tomu argumentovala, že Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024 – 37, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 – 42, a č. j. 1 Azs 366/2024 – 42 z téhož dne vyslovil, že právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) *lex Ukrajina* odporuje právu EU a nelze ji proto použít. Tento právní názor je přitom již ustálený, k čemuž odkázala na řadu dalších rozsudků Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze. Z toho žalobkyně dovodila, že žádost o dočasnou ochranu nemůže být nepřijatelná proto, že občan Ukrajiny má či měl dočasnou ochranu již v jiném členském státě – judikatura k tomu vymezuje postup žalovaného. Institut nepřijatelnosti přitom nelze využít ani tehdy, když cizinec dočasnou ochranou v jiné zemi pořád disponuje – žalovaný mu musí umožnit, aby se jí vzdal. Na výše uvedeném nic nemění ani přijetí nového Provděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, které není účinné a nelze jím argumentovat zpětně. Preambule tohoto rozhodnutí (které žalobkyně citovala) nadto není závazné. Citovala názor Městského soudu v Praze z rozsudku č. j. 18 A 38/2025 – 33, podle kterého ani toto nové prováděcí rozhodnutí nic nemění na dosavadních závěrech Nejvyššího správního soudu. Dále citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 174/2024 – 42 k možnosti přemístění ukrajinských uprchlíků do jiného členského státu.
4. Žalobkyně uzavřela, že nadále platí závěry Nejvyššího správního soudu stran nesouladu § 5 odst. 1 písm. d) *lex Ukrajina* s právem EU. Ani nové prováděcí rozhodnutí nezpochybňuje dosavadní výklad Nejvyššího správního soudu, podle kterého je nutné žádost o dočasnou ochranu věcně projednat. Pokud žadatel má dočasnou ochranu v jiném členském státě, má mu žalovaný poskytnout prostor k ukončení dočasné ochrany v původní zemi tak, aby mohl žadatel čerpat dočasnou ochranu jen v jednom členském státě EU. Žalobkyně je sice držitelkou dočasné ochrany v Polsku, v kontextu výše uvedeného však měla být žalovaným vyzvána k tomu, aby učinila kroky ke vzdání se této dočasné ochrany. Tím, že její žádost bez dalšího označil jako nepřijatelnou, se podle žalobkyně dopustil nezákonného zásahu. Právo EU má aplikační přednost, což dokládala odkazy na judikaturu. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) *lex Ukrajina* je v rozporu s právem EU, žalovaný však podle něj nadále postupuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

5. Žalovaný byl soudem přípisem ze dne 12. 11. 2025, č. j. 10 A 164/2025 – 9, vyzván k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto přípisu. Přípis byl žalovanému do datové schránky doručen 13. 11. 2025. Žalovaný v reakci na tento přípis soudu předložil správní spis, ve stanovené lhůtě však své vyjádření k žalobě nepřipojil.

III. Posouzení věci

6. Soud konstatuje, že žaloba je včasná; k zásahu totiž došlo 2. 9. 2025, žaloba byla soudy odeslána prostřednictvím poštovních služeb dne 31. 10. 2025, tj. v rámci dvouměsíční zákonné lhůty ustanovení § 84 odst. 1 ve spojení s § 40 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žaloba je zároveň přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
7. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný ani žalobkyně s tímto postupem i přes poučení soudem nevyslovili nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný zpravidla nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 326/2022-88 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného podala. Tento dokument je také součástí správního spisu. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Jiné důkazní prostředky žalobkyně k provedení důkazem neoznačila, žalovaný se nevyjádřil.
8. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
9. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU, v Polsku. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
10. Zbývá tedy posoudit třetí podmínku: zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyně vrátil jako nepřijatelnou.
11. Soud předně považuje za vhodné upřesnit podle jakého ustanovení žalovaný ve věci žalobkyně vlastně rozhodoval. V samotném formuláři č. j. 0411941/DO-2025 (č. j. uvedené ve formuláři samotném je nekompletní, správně měl být formulář označen č. j. OAM-

0411941/DO-2025) není uvedeno ustanovení, podle kterého žalovaný rozhodoval. S ohledem na označený důvod nepřijatelnosti žádosti je však zřejmé, že jde o žalobkyní napadené ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina (nový důvod nepřijatelnosti žádosti podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina totiž byl do tohoto zákona vložen novelou účinnou až od 3. 9. 2025, tj. den po zásahu).

12. Jak přitom správně argumentuje žalobkyně, správní soudy konstantně zastávají právní názor, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina odporuje právu EU a není tedy aplikovatelné. V první řadě nelze opomenout rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a již zmíněnými rozsudky č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoha dalších).
13. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025, č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025, nebo č. j. 10 A 107/2025-27 ze 30. 9. 2025. Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá ničeho měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech.
14. Žalobkyně mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí (o splnění podmínek tohoto ustanovení v případě žalobkyně není mezi stranami sporu). Žalobkyně splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí; v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Polsku nebyla udělena. Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které nemohla realizovat pro zásah žalovaného, jenž jím podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou.
15. Z výše odkazovaného rozsudku NSS č. j. č. j. 1 Azs 174/2024-42, bodu 78, scénáře č. 4, vyplývá, že zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Jestliže oprávněná osoba učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), žalovaný žádosti vyhově a vydá oprávnění k pobytu. Teprve pokud žadatel v přiměřené lhůtě nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, žalovaný žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.

16. Jak přitom správně argumentuje žalobkyně, na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025 a nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 126/2025 28 z 11. 9. 2025, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
17. Z výše uvedeného je evidentní, že ze strany žalovaného musí být vyvinuto úsilí ke zjištění toho, zda žalobkyně dočasnou ochranou stále disponuje a pokud je odpověď kladná, poskytnout jí v této souvislosti součinnost. V souladu s výše předestřeným postupem popsáním NSS měl žalobkyni v takovém případě poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně a stanovit jí lhůtu k doložení skutečností o tom, že učinila kroky vedoucí k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě EU. K ničemu takovému však evidentně nedošlo, neboť výsledkem jednání mezi žalovaným a žalobkyní 2. 9. 2025 bylo rovnou označení žádosti žalobkyně jako nepřijatelné.

IV. Závěr a náklady řízení

18. Vzhledem ke shora uvedenému soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění.
19. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyni, která měla ve věci úspěch, soud přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, které jsou zřejmé ze soudního spisu. V případě řízení o této zásahové žalobě před Městským soudem v Praze jsou tyto náklady tvořeny vynaloženým poštovním. Celková výše nákladů důvodně vynaložených na řízení o žalobě tedy činí 88 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. prosince 2025

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu